

TEMAT LEKCJI: Krajobraz miejsko-przemysłowy Wyżyny Śląskiej

Klasa V

Lekcja otwarta z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych

DATA: 11.12.2019, godzina 13.35-14.20, sala nr 214

ZAKRES TREŚCI Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ:

- II.1 wskazuje na mapie położenie krain geograficznych Polski;
- II.2 przedstawia główne cechy krajobrazów Polski oraz wykazuje ich zróżnicowanie
- II.3 rozpoznaje krajobrazy Polski w opisach oraz na filmach i ilustracjach
- II.4 przedstawia podstawowe zależności między składnikami poznawanych krajobrazów;
- II.5 opisuje zajęcia, tradycje rodzinne i zwyczaje mieszkańców wybranych krain geograficznych Polski;
- II.6 opisuje najważniejsze obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Polski oraz wskazuje je na mapie;
- II.7 przedstawia pozytywne i negatywne zmiany w krajobrazach powstałe w wyniku działalności człowieka;
- II.9 przyjmuje postawę szacunku wobec środowiska przyrodniczego i kulturowego Polski.

CEL OGÓLNY:

Poznanie krajobrazu Wyżyny Śląskiej, jego głównych cech i składników oraz obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w regionie.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- 1. Wiadomości:
  - 1.1 Uczeń zna elementy krajobrazu miejsko-przemysłowego
  - 1.2 Uczeń wyjaśnia znaczenie występowania złóż węgla kamiennego na obszarze Wyżyny Śląskiej jako czynnika kształtującego zmiany w krajobrazie
- 2. Umiejętności:
  - 2.1 Uczeń potrafi wskazać na mapie pas Wyżyn Polskich i Wyżynę Śląską
  - 2.2 Uczeń potrafi wskazać na mapie Polski największe miasta na Wyżynie Śląskiej
  - 2.3 Uczeń potrafi scharakteryzować zabytki i atrakcje turystyczne szlaku Zabytków Techniki
  - 2.4 Uczeń potrafi opisać zwyczaje mieszkańców Śląska

POSTAWY:

Uczeń rozwija kompetencje informatyczne, doskonali umiejętność samodzielnego myślenia oraz uczenia się, zapamiętywania, odnajdywania treści według wskazówek. Uczeń rozwija kompetencje społeczne przez współpracę w parze, rozwija świadomość kulturalną.

FORMY PRACY:

Indywidualna, praca w parach

METODY PRACY:

Praca z mapą ścienną oraz interaktywną, praca z materiałem elektronicznym – zdjęcia, pogadanka, rozmowa kierowana.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Podręcznik, ścienna mapa Polski, bryła węgla kamiennego, film edukacyjny „Jak powstał węgiel kamienny”, zadania interaktywne dotyczące pasów rzeźby terenu, zdjęcia potrawy i zabytków Wyżyny Śląskiej, interaktywne koło fortuny na podsumowanie, karta pracy do zamalowania skutków rozwoju przemysłu Wyżyny Śląskiej.

PRZEBIEG LEKCJI:

Faza wprowadzająca:

1. Nauczyciel wykonuje czynności organizacyjne: sprawdza obecność, podaje temat i cele lekcji.
2. Wybrani uczniowie wykonują zadanie interaktywne z mapą – powtórzenie, wprowadzenie do lekcji.

Faza realizacyjna:

1. Nauczyciel opowiada uczniom jak wyglądała Wyżyna Śląska 250 lat temu. Pokazuje bryłę węgla kamiennego jako czynnik zmian na tamtych terenach. Uczniowie oglądają filmik o pochodzeniu węgla – dochodzą do wniosku, że węgiel ma pochodzenie roślinne.
2. Nauczyciel wskazuje uczniom zastosowanie węgla na przestrzeni lat, uczniowie zapoznają się z mapą Wyżyny Śląskiej, ze szczególnym uwzględnieniem miast. Rozszyfrowują miasta w zadaniu interaktywnym, wskazują je na mapie ściennej. Praca w parach.
3. Nauczyciel wskazuje na zdjęciach atrakcje turystyczne Wyżyny Śląskiej. Omawia.
4. Nauczyciel inicjuje dyskusję na temat życia mieszkańców Wyżyny Śląskiej. Uczniowie dzielą się wiedzą na temat zwyczajów i tradycyjnych potraw kuchni śląskiej. Nauczyciel wyjaśnia istnienie gwary śląskiej, uczniowie wykonują zadanie interaktywne na tablicy – wyjaśniają znaczenie słów: fusbāl, bajtel, wadzić się.

Faza podsumowująca:

1. Uczniowie odpowiadają na pytania losowane za pomocą interaktywnego koła fortuny.
  1. Którego dnia Górnicy mają swoje święto?
  2. Co to jest Katowicki Spodek?
  3. Wymień dwa miasta Wyżyny Śląskiej?
  4. Jaki surowiec wydobywa się na Wyżynie Śląskiej?
  5. Do czego wykorzystuje się węgiel kamienny?
  6. Wymień jedno danie kuchni śląskiej.
2. Ewaluacja zajęć na interaktywnym pulpicie.

Zadanie domowe dla chętnych:

Przeczytaj fragment tekstu „Negatywne skutki rozwoju przemysłu na Wyżynie Śląskiej” i uzupełnij kartę pracy.

Opracowała i przeprowadziła: Marlena Lachowska, nauczyciel geografii